

บทบาทและฐานะของครูโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวสุวรรณ โชติสุกานต์

006146

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

ROLES AND STATUS OF THE AUDIO-VISUAL TEACHER. IN
SECONDARY SCHOOL : BANGKOK METHOPOLIS

Miss Suwanna Chotisukan

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of audio - visual Education
Graduate school
Chulalongkorn University

1980

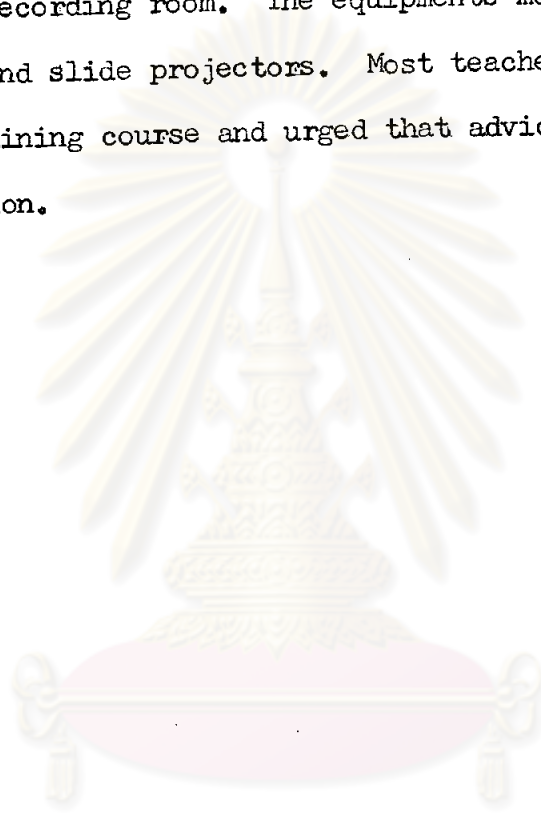
คือ เทปบันทึกเสียงและสไลด์, ครูผู้สอนส่วนมากชอบใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน และต้องการให้หน่วยงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนจัดการฝึกอบรมเพื่อแนะนำการผลิตและการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่ครูผู้สอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Most school Audio-Visual Sections were usually operating under the office of Academic affairs in school, and generally consist of a projecting and recording room. The equipments most frequently used were tape recorders and slide projectors. Most teachers requested for the Audio-Visual training course and urged that advices be given in Audio-Visual utilization.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุนันท์ บัณฑิตมาคม ที่ได้กรุณาตรวจแก้และให้คำแนะนำตั้งแต่ต้นจนจบ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภร สุวรรณาศรัย ที่ได้ให้คำแนะนำด้านหัวข้อและ
วิธีดำเนินงาน และขอขอบคุณโรงเรียนต่างๆที่ให้ความร่วมมือในการเก็บ
ข้อมูล.

นางสาวสุวรรณา โชติสุกานต์

28 มีนาคม 2523

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ในประเทศ).....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่างประเทศ).....	13
2. การศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ความหมายของโสตทัศนศึกษาและโสตทัศนูปกรณ์.....	17
ประเภทของโสตทัศนูปกรณ์.....	19
คุณค่าของโสตทัศนศึกษา.....	32
แง่คิดในการจัดโครงการโสตทัศนศึกษา.....	35
การดำเนินงานและการบริหารงานโสตทัศนศึกษา.....	36
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	55

บทที่

ญ

หน้า

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ข้อมูลเกี่ยวกับครูโสตทัศนศึกษา.....	61
ข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน.....	89
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและขอเสนอแนะ.....	117
สรุปผลการวิจัย.....	119
การอภิปรายผล.....	124
ขอเสนอแนะ.....	130
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	137
ประวัติ.....	167

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนครูโสตทัศนศึกษาจำแนกตามเพศ.....	61
2. จำนวนครูโสตทัศนศึกษาจำแนกตามอายุ.....	61
3. จำนวนครูโสตทัศนศึกษาจำแนกตามสังกัดของโรงเรียน.....	62
4. จำนวนครูโสตทัศนศึกษาจำแนกตามวุฒิ.....	63
5. ความรู้และประสบการณ์ด้านโสตทัศนศึกษา.....	64
6. ห้องปฏิบัติการต่างๆของหน่วยงานโสตทัศนศึกษา.....	65
7. แหล่งเก็บสื่อการสอน.....	65
8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนสื่อการสอน.....	66
9. อัตราค่าจ้างของครูโสตทัศนศึกษา.....	67
10. ผลของงานสอนที่มีต่องานโสตทัศนศึกษา.....	68
11. การแก้ไขอุปสรรคที่เกิดจากงานสอน.....	69
12. สังกัดของหน่วยงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน.....	69
13. การผลิตสื่อการสอนของครู-อาจารย์.....	70
14. จำนวนครู-อาจารย์ในโรงเรียน.....	70
15. จำนวนครูที่ใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษาในแต่ละเดือน.....	71
16. งานด้านโสตทัศนศึกษาที่ครูต้องการ.....	72
17. การใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษาของครู-อาจารย์.....	73
18. งบประมาณของงานโสตทัศนศึกษา.....	74
19. ลักษณะของงบประมาณ.....	75
20. เงินอุดหนุนพิเศษ.....	76
21. การพิจารณาความดีความชอบของครูโสตทัศนศึกษา.....	77
22. ค่าตอบแทนพิเศษ.....	77
23. การเข้ารับการอบรมด้านโสตทัศนศึกษา.....	78

ตารางที่	หน้า
24. การให้บริการค่านโสตทัศนศึกษานอกโรงเรียน.....	79
25. การสำรวจและการจัดหาโสตทัศนูปกรณ์.....	80
26. การบริการค่านเครื่องฉาย, เครื่องเสียงและถ่ายภาพ.....	81
27. การผลิตสื่อการสอน, การจัดเก็บและการตรวจซ่อมบำรุง.....	83
28. การให้ค่าปรึกษาและแนะนำค่านสื่อการสอน.....	84
29. การปฏิบัติงานร่วมกับครู-อาจารย์.....	85
30. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่นๆของโรงเรียน.....	86
31. การศึกษาคุณค่าค่านสื่อการสอนและการประสานงานกับ หน่วยงานต่าง.....	87
32. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามเพศ.....	89
33. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามอายุ.....	89
34. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามสังกัดของโรงเรียน.....	90
35. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน.....	91
36. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิ.....	91
37. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามระยะเวลาที่ทำอาชีพครู.....	92
38. จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิชาที่สอน.....	92
39. การจัดตั้งหน่วยงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน.....	93
40. สาเหตุที่ยังไม่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษา.....	94
41. สถานที่ที่ใช้จ่ายเงินงานค่านโสตทัศนศึกษา.....	95
42. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนครูโสตทัศนศึกษา.....	95
43. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศของครูโสตทัศนศึกษา.....	96
44. จากผู้เห็นว่าเพศของครูโสตทัศนศึกษามีผลต่อการปฏิบัติงาน..	96
45. ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานการสอนของครูโสตทัศนศึกษา.....	97
46. ข้อมูลเกี่ยวกับงานการสอนของครูโสตทัศนศึกษา.....	97

ตารางที่

หน้า

47. ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานการสอนของครูโสตทัศนศึกษา ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านโสตทัศนศึกษา.....	98
48. ความคิดเห็นของผู้ที่เห็นว่างานการสอนมีผลกระทบต่อ งานโสตทัศนศึกษา.....	98
49. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ของครูโสตทัศนศึกษา...	99
50. หน้าที่อื่นที่ครูโสตทัศนศึกษาควรทำ.....	100
51. จำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ต่างโรงเรียนมีอยู่.....	101
52. จำนวนครูผู้สอนที่เคยใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการสอน.....	101
53. สาเหตุที่ครูไม่เคยใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการสอน.....	102
54. โสตทัศนอุปกรณ์ที่ครูใช้มากที่สุด.....	103
55. การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของครูผู้สอน.....	104
56. แหล่งที่มาของโสตทัศนอุปกรณ์.....	105
57. อัตราเฉลี่ยการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของครูผู้สอน.....	106
58. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้บริการด้าน โสตทัศนศึกษาของโรงเรียน.....	107
59. สาเหตุที่ครูไม่ขอใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษา.....	107
60. สาเหตุที่ครูผู้สอนขอใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษา.....	108
61. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอบรมครู-อาจารย์ของหน่วยงาน โสตทัศนศึกษา.....	109
62. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอบรมครูผู้สอนของหน่วยงาน โสตทัศนศึกษา.....	109

ตารางที่

หน้า

63. ความต้องการของครูผู้สอนต่อการจัดอบรมครูผู้สอนของ
หน่วยงานโสตทัศนศึกษา.....110
64. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อครูโสตทัศนศึกษาและการ
ใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษา.....111
65. ความคิดเห็นที่เป็นไปในทางลบของครูผู้สอนที่มีต่อ
ครูโสตทัศนศึกษาและการใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษา.....113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย